

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **J. B.** bytom v K., proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. augusta č. 8, o výšku invalidného dôchodku, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 19. februára 2008, č.k. 2 Sd / 112/2007-33, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 19. februára 2008, č.k. 2 Sd /112/2007 – 33 **z r u š u j e** a vec mu **vracia** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 19. februára 2008, č. k. 2 Sd 112/2007 – 33, potvrdil rozhodnutie zo 6. septembra 2007 číslo X., ktorým odporkyňa podľa § 70 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení zák. č. 439/2004 Z.z. (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa čl. 48 nariadenia Rady (EHS) č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci spoločenstva (ďalej len „nariadenie č. 1408/71“) priznala navrhovateľovi invalidný dôchodok vo výške 4 323 Sk mesačne s účinnosťou od 20. februára 2006, zvýšený podľa § 82 zákona o sociálnom poistení v spojení s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 310/2006 Z.z. účinnosťou od 1. júla 2006 na sumu 4561 Sk mesačne a podľa § 82 zákona o sociálnom poistení v spojení s opatrením Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 197/2007 Z.z. účinnosťou od 1. júla 2007 na sumu 4868 Sk mesačne. V odôvodnení rozsudku uviedol, že sa riadil závermi vyslovenými v rozsudku Najvyššieho súdu SR z 13. decembra 2006, č.k. 4 So 162/2005-30 a v súlade jeho právnym názorom doplnil dokazovanie a zo záverov znaleckých posudkov posudkových orgánov z 26. apríla 2007, zo 6. novembra 2007 a z 27. novembra 2007 aj o určení dátumu

vzniku invalidity považoval za správne zistenie, že v roku 2005 zdravotný stav navrhovateľa nemal ešte za následok vznik jeho invalidity.

Proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach podal navrhovateľ odvolanie a žiadal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmeniť, rozhodnutie odporkyne zo 6. septembra 2007 zrušiť a vec jej vrátiť na ďalšie konanie. Súčasne žiadal náhradu trov konania. Namietal hodnovernosť a objektívnosť záverov obsiahnutých v záveroch lekárskeho posudku aj s poukazom na čl. 63 dávkového spisu, ktorý je interným e-mailovým listom medzi osobami v zmluvnom vzťahu k odporkyňi a obsahuje pokyny, akým spôsobom má byť posudok vo veci zdravotného stavu navrhovateľa upravený tak, aby „obstál pred argumentáciami súdu“. Namietal, že posudkoví lekári stanovili dátum vzniku invalidity na deň 20. februára 2006 napriek tomu, že stredne ťažká depresia mu bola zistená už v roku 2005, kedy bol v čase od 28. septembra 2005 do 18. októbra 2005, na toto ochorenie hospitalizovaný v Psychiatrickej klinike Fakultnej nemocnice v K. a nezaoberali sa dôsledkami jeho pretrvávajúcej práceneschopnosti, ani jeho práceneschopnosťou v čase od 6. apríla 2004 do 2. júla 2005, od 4. júla 2005 do 30. mája 2007 a od 22. októbra 2007, až doposiaľ.

Odporkyňa sa na odvolanie navrhovateľa písomne nevyjadrila.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 v spojení s § 250s OSP) preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že ho treba zrušiť a vec vrátiť prvostupňovému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Súd pri preskúmaní rozhodnutia orgánu sociálneho poistenia rozhoduje o zákonom nároku na dávku dôchodkového poistenia na základe skutkového stavu veci (§ 153 ods. 1 OSP).

Podľa § 71 ods.1,2,4,6 a 10 zákona o sociálnom poistení poistenec má nárok na invalidný dôchodok /okrem iného/ ak sa stal invalidný, ak pre dlhodobu nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou. Posúdenie miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje jednak podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na

závažnosť ostatných zdravotných postihnutí. Jednotlivé percentuálne miery poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa nescítavajú, ale mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť určenú podľa ods. 6 možno zvýšiť najviac o 10 % (ods. 8), ak závažnosť ostatných zdravotných postihnutí ovplyvňuje pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť sa posudzuje na základe lekárskeho správ a údajov zo zdravotnej dokumentácie zdravotníckeho zariadenia a zhodnotenia liečby s určením diagnostického záveru, stabilizácie ochorenia, jeho ďalšieho vývoja ďalšej liečby a komplexných funkčných vyšetrení a ich záverov, pričom sa prihliada na zostávajúcu schopnosť vykonávať zárobkovú činnosť, zostávajúcu schopnosť prípravy na povolanie, možnosti poskytnutia pracovnej rehabilitácie a rekvalifikácie.

Zo spisov vyplýva, že navrhovateľ 28. januára 2005 požiadal o invalidný dôchodok s účinnosťou od 3. januára 2005.

V záujme riadneho zistenia skutočného stavu veci však doteraz vykonané dokazovanie nie je dostatočným podkladom pre rozhodnutie o nároku navrhovateľa na invalidný dôchodok už od 3. januára 2005. Dokazovanie, ktoré by zodpovedalo právne záväznému právnomu názoru, vyslovenému v zmeňujúceho rozsudku odvolacieho súdu z 13. decembra 2006, č.k. 4 So 162/2005-30, nebolo vykonané.

Zdravotný stav navrhovateľa posudzovali 26. apríla 2007 posudkoví lekári sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky v K. MUDr. J. B. a MUDr. L. S. ktorí vo svojej lekárskej správe určili dátum vzniku invalidity na deň 20. februára 2006. Tento dátum je iný, ako dátum 20. júna 2006, ktorý bol ako dátum vzniku invalidity označili posudkoví lekári tej istej pobočky odporkyne v posudku zo 6. novembra 2007. Napokon zo záverov posudku z 27. novembra 2007, ktorý vypracoval MUDr. J. K. posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredie so sídlom v Košiciach, vyplýva, že navrhovateľ je invalidný až od 20. februára 2007. Už len samotné tieto rozpory v určení dátumu vzniku invalidity navrhovateľa, ktoré súd prvého stupňa neodstránil a nezdôvodnil, prečo považoval za správny závery odporkyne o vzniku invalidity navrhovateľa od 20. februára 2006 sú dostatočným dôvodom na zrušenie rozsudku krajského súdu a vrátenie veci na spoľahlivé vykonanie dokazovania ohľadne dátumu vzniku invalidity navrhovateľa, ale aj nové posúdenie

zdravotného stavu navrhovateľa a stanovenie miery jeho poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť.

Odporkyňa a ani krajský súd nerešpektovali názor odvolacieho súdu v tom, že požiadavku vylúčenia pochybností o objektívnosti záverov posudkov posudkových lekárov možno splniť len v prípade, ak posudok alebo odborné posúdenie, či záver vypracujú subjekty ktoré sú nezávislé na odporkyňi, hoci im v tom nič nebránilo a nezadovážili posúdenie zdravotného stavu navrhovateľa znaleckým dokazovaním alebo iným nezávislým subjektom.

Organizačná zložka Sociálnej poisťovne môže ustanoviť znalca, ak je na odborné posúdenie skutočností dôležitých pre rozhodnutie potrebný znalecký posudok (§ 196 ods. 3 zákona o sociálnom poistení).

Nemožno preto považovať za dostatočne doložené závery lekárskeho správ, ktoré boli podkladom pre rozhodnutie odporkyne v otázke zistenia dátumu vzniku invalidity navrhovateľa. Rovnako nezodpovedá obsahu spisov záver, že psychiatrické ťažkosti navrhovateľa sa prejavili zhoršením až vo februári 2006, kedy už postihnutie prejavovalo charakter takého dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, ktoré podmieňovalo invaliditu až po preliečení so záverom „depresívnej poruchy ťažkého stupňa, bez psychotických prejavov“. Takýto záver obsahuje už prepúšťacia správa II. psychiatrickej kliniky Fakultnej nemocnice v K. z hospitalizácie navrhovateľa v čase od 28. septembra 2005 do 18. októbra 2005 (viď č.l. 49 posudkového spisu). Touto okolnosťou sa však posudkoví lekári dostatočne nezaoberali.

Rovnako sa súd prvého stupňa nevysporiadal dostatočne s námietkami navrhovateľa, že jeho zdravotný stav už od 28. septembra 2005 aj pri ochorení na stredne ťažkú depresiu, uvedenú v Prílohe č. 4 k zákonu o sociálnom poistení v kap. V, pol. 3, písm. a) a b) zodpovedal miere poklesu vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 45 % a spolu s navýšením 10 % za ostatné neurologické ochorenia mal za následok mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v rozsahu 55%.

Odporkyňa tiež nedoložila dostatočne záver o poklese schopnosti navrhovateľa vykonávať zárobkovú činnosť len o 55% s účinnosťou od 20. februára 2006 pri ochorení na

ťažkú depresiu, hoci pri tomto ochorení je možný pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť až v rozsahu 80 %.

Podľa názoru odvolacieho súdu z doteraz vykonaného dokazovania nemožno bez akýchkoľvek pochybností zistiť dátum vzniku invalidity navrhovateľa a v akej percentuálnej miere je opodstatnený jeho pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, a to aj s prihliadnutím na ďalšie prípadné ochorenia navrhovateľa

Iba po doplnení dokazovania o dátume vzniku invalidity navrhovateľa a po náležitom zistení a odôvodnení jej rozsahu bude možné nárok navrhovateľa a rozhodnutie o ňom znova posúdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 19. februára 2008, č.k. 2 Sd /112/2007 – 33, zrušil a vec mu vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie (§ 221 ods. 1 písm. h/, ods. 2 OSP).

Súčasne s rozhodnutím o veci samej rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách odvolacieho konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 28. mája 2009

JUDr. Elena Závadská, v.r.,
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová